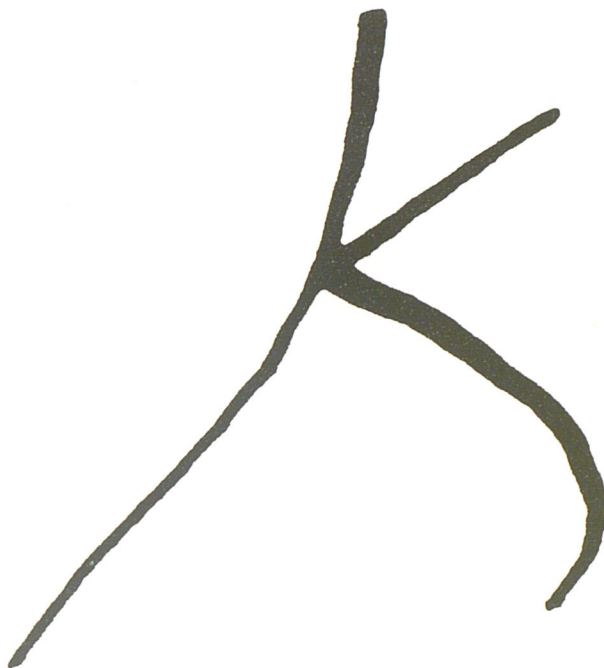




K Lletra que, en el sistema elaborat per Ramon Llull, pren diverses significacions. En la seva primera formulació a l'*Art abreujada d'atobar veritat* i l'*Art demonstrativa*, s'aplica a l'acte de la memòria oblidant. En la segona i definitiva, que va des de l'*Ars inventiva veritatis* fins a l'*Art breu*, s'aplica a sis conceptes, dos de principals (la glòria i la minoritat, de les dues primeres figures de l'Art) i quatre de subsidiaris (la qüestió de com és una cosa, la facultat instrumentativa com un dels nou subjectes de l'Art, la virtut de la pietat i el vici de la inconstància). (AB)

KAHMANN, HERMANN (Hamburg, Alemanya 1906) Biòleg. Estudià (1925-32) medicina, filosofia i ciències naturals a les universitats de Berlín, Rostock, Göttingen i Friburg i es doctorà en filosofia i ciències naturals. Fou professor numerari de l'Institut Zoològic de la Universitat de Munic, on ha estat catedràtic de zoologia fins a la jubilació. Les seves investigacions s'han centrat en l'estructura ocular

dels vertebrats i dels mamífers. Ha col·laborat en l'estudi de mastozoologia de les universitats de Màlaga i de Barcelona, en el de parasitologia de la Universitat de València i en la secció d'helmintologia de la Universitat Central de Barcelona. Ha duit a terme campanyes de mostreig a Menorca i Formentera. Fou fundador i director de la revista *Säugetier Kundliche Mitteilungen*. És autor d'articles sobre la rata cellarda (*Eliomys quercinus*) i l'eríç clar (*Erinaceus algirus* Lereboullet) a les Balears, publicats a revistes científiques, com el *Bolletí de la Societat d'Història Natural de les Balears, Spixiana* i *Säugetier Kundliche Mitteilungen*. El 1987, els seus deixebles li dedicaren en homenatge el volum *Mamíferos y Helmintos*.

KARLINGER, FÉLIX (Alemanya 1920) Romanista. Fou professor de les universitats de Munic (1950-67) i de Salzburg (1967-80). És autor d'un recull de rondalles de Mallorca, *Märchen aus Mallorca* (1968). És autor d'es-

Märchen aus Mallorca

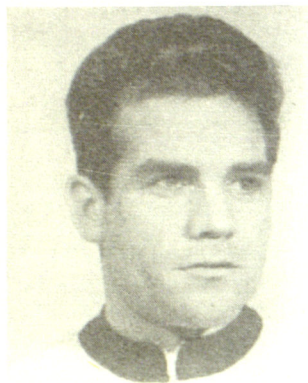
Herausgegeben und übersetzt von
Felix Karlinger und Ulrike Ehrigott



EUGEN DIEDERICHS VERLAG

† Felix Karlinger, *Märchen aus Mallorca*

tudis sobre dialectologia i literatura popular comparada de la Mediterrània i d'Amèrica Llatina. (GLL)



← Antoni Karmany Mestre

KARMANY MESTRE, ANTONI (Sant Joan 1934) Esportista. Es dedicà a l'atletisme i al ciclisme. Com a atleta, fou campió de Balears camp a través (1951 i 1952); guanyador, en la categoria junior, del Premi Internacional Jean Bouin, de Barcelona (1952), i campió d'Espanya del *Frente de Juventudes*, a Àvila (1953). Com a ciclista, fou professional entre 1956 i 1965, i participà en nou voltes ciclistes a Espanya, on guanyà (1960, 1961 i 1962) el premi de la muntanya i va esser líder en diverses etapes. Va córrer també en el Tour de França (1959 i 1962). Altres victòries destacades foren la de la *Bicideta Eibarresa*, al País Basc (1961) i la Volta a Catalunya (1962). També guanyà molts de crítèrims, com el Campionat de Balears en ruta (1956), el Crítèrium de Bilbao (1957) i la Subida al Naranco (1960-63). (ACo)

↓ Daniel Keiner, *Màscares*



KEINER, DANIEL (Filadèlfia, Estats Units 1937) Pintor. Visquè (1973-85) a sa Coma Freda (Andratx), on dugué una vida bohèmia. Ha exposat a Filadèlfia (1971 i 1983), Miami (1972), Palma (1975, 1978, 1980 i 1984) i Barcelona (1979). La seva obra, inspirada en els antics artistes taoistes xinesos, s'inclou dins un expressionisme primitivista.



→ Anthony Kerrigan

KERRIGAN, ANTHONY (Winchester, Massachusetts, Estats Units 1918 - South Bend, Indiana, Estats Units 1991) Poeta, assagista i traductor. Fèu conferències a diverses universitats dels Estats Units i fou professor convidat a l'Institut Kellogs, per a estudis internacionals, de la Universitat de Nòtre Dame (Indiana, Estats Units). Visità per primera vegada Mallorca el 1951 i hi fixà la seva residència (1955). A l'illa, conegué Camilo José Cela i participà en diverses activitats culturals, com les Converses Poètiques de

↓ Camil Josep Kerrigan, *retrat*



Formentor. Traduí a l'anglès *La família de Pascual Duarte*, de Camilo José Cela, l'obra completa de Miguel de Unamuno i algunes obres d'altres autors. Va escriure poemes dedicats a pintors, com Joan Miró, Antonio Saura i Antoni Tàpies. Col·laborà a la revista *Papeles de Son Armadams*. És autor de *Lear in the Tropic of Paris* (1952), *Gaudí en la Catedral de Mallorca* (1960), i *At the Front Door of the Atlantic* (1969).

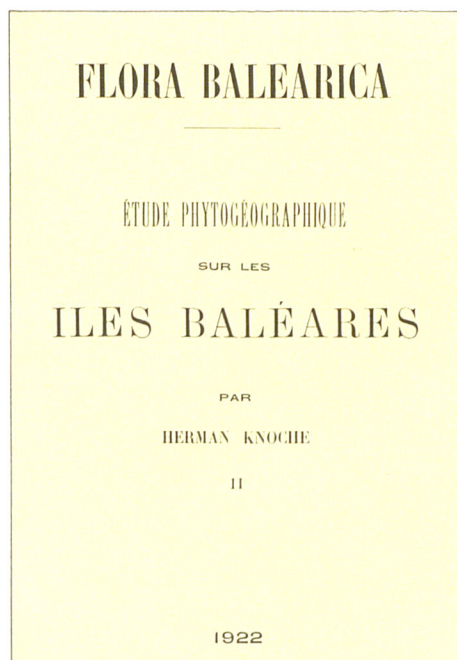
KERRIGAN GUREVITCH, CAMIL JOSEP (Palma 1957) Pintor. Fill de l'escriptor nord-americà Anthony Kerrigan. Estudià a l'*Art Students League*, de Nova York. Ha exposat a Formentor, Cork (Irlanda), Palma, Cadaqués (Catalunya), Victoria (Canadà) i a Nova York. La seva obra s'inclou en una tendència hiperrealista.

KEYSERLING, HERMANN VON (Könno, Livònia 1880 - Innsbruck, Àustria 1946) Filòsof i escriptor. Comte de Keyserling. Durant la II República, vengué a Mallorca en dues ocasions, per participar en la Setmana Filosòfica de Formentor (1931) i per dictar una conferència a l'hotel Mediterrani (1935). A l'illa, es relacionà amb el cercle dels metges Vicente i Virgilio García Peñaranda.

KIM Pseudònim de Miquel Villalonga Pons.

KINDELÁN DUANY, ALFREDO (Santiago de Cuba 1879 - Madrid 1962) Militar i aviador. El 1895, ingressà en el cos d'enginyers. Va esser un dels pioners de l'aviació militar i comandà la primera esquadrilla que participà en la Guerra del Marroc. Intervengué en la Guerra Civil i dirigí l'aviació nacional. El 1936, expressà el seu desacord amb la designació de Ramón Franco com a cap de la Base Aèria de Mallorca. Va esser comandant general i capità general de les Balears (1939-41). El 1940, ascendí a tinent general. Posteriorment, va esser capità general de Catalunya (1942). (DJ)

KLIROS, THEODORE (Lowell, Massachusetts, Estats Units 1931 - Washington 1968) Pintor. Estudià a l'*Art Students League*, de Nova York, i al *Pratt Institute*, de Yale. Residí durant uns anys a Sóller. Fou membre del grup *Es Deu des Teix* (←). Posteriorment, exposà individualment a diferents indrets dels Estats Units. La



↑ Obra sobre la flora de les Illes Balears de Herman Knoche

seva pintura s'inscriu en l'abstracció. Hi ha obra seva al Museu d'Art, de Virginia, i a l'*American Archives*, de Nova York.

KNOCHE, HERMAN (San José, Califòrnia, Estats Units 1870 - ? 1945) Botànic. Estudià a Stanford, Göttingen i Montpeller, i es doctorà en ciències naturals. Herboritzà per diversos països d'Amèrica, Europa i nord d'Àfrica. Realitzà campanyes d'investigació i mostreig a Mallorca el 1905-09 i el 1912. És autor de *Flora Balearica. Etude Phytogéographique sur les Îles Baléares* (1921-23), en tres volums, obra fonamental per al coneixement i

l'estudi de la vegetació de les Balears.

KOSLOWSKY, JACQUES (Pokonis, Lituània 1904) Pintor. Estudià a la Reial Acadèmia de Belles Arts, de Florència, i a l'Escola Superior de Belles Arts, de París. Arran de la invasió alemanya de França (1940), viatjà per diversos països i, finalment, s'instal·là (1945-52) a Nova York, on es nacionalitzà nord-americà. El 1952, tornà a París i, posteriorment, passà llargues temporades a Mallorca. El 1970, s'establí a Bunyola. Li han estat dedicades dues exposicions-homenatge a Palma (1977 i 1980). El 1991, exposà a les galeries Costa. La seva obra té influències expressionistes i la seva temàtica preferida és el paisatge i la natura morta.



→ René Kovacs

KOVACS, RENÉ (Alger 1924 - Palma 1985) Metge i esportista. Fèu part de l'equip de waterpolo de França als Jocs Interalsiats (1944). Com a nedador, guanyà (1945) el campionat del món en l'especialitat dels cent metres lliures i en conservà el rècord mundial durant catorze anys. Com a metge, es

llicencià (1951) en medicina per la Universitat d'Alger. Es doctorà per les universitats d'Alger (1954) i Barcelona (1963). Fou catedràtic (1978-81) de reflexologia i neurofisiologia de la Universitat de Pàdua i féu classes d'auriculoteràpia a la Facultat de Medicina de París. El 1961, fixà la residència a Palma. Introduí l'acupuntura a Espanya i fou un dels acupunturistes més importants d'Europa. És autor de *Frigidité et puissance orgastique féminine* (1953), *L'auriculomédecine en consultation journalière* (1983), *Votre oreille i ses secrets* (1984) i de la traducció castellana del llibre de Paul Nogier *Introducción práctica a la auriculoterapia* (1977). El 1987, es creà a Palma una fundació que duu el seu nom.



→ Francesc Manuel Kovacs Reus

KOVACS REUS, FRANCESC MANUEL (Palma 1964) Metge, músic i esportista. Fill de René Kovacs. La seva prematura predisposició per l'estudi i la pràctica dels esports li valgueren l'anomenada d'infant prodigi. Com a pianista, als 7 anys (1971) va fer el primer concert, i als 13 anys (1977) n'havia fets 90 per 23 països. Com a judoka, és cinturó negre (des de 1980) i campió d'Espanya (1984). Als 17 anys, es llicencià en medicina interna per la Universitat de Barcelona (1981). Als 22 anys, es doctorà (1986) amb la tesi *Bases neuroanatómicas de la auriculoterapia*, inèdita. La seva activitat professional s'ha centrat en l'assistència, la docència i la investigació mèdica. Ha fet nombroses conferències a col·legis de metges i universitats espanyoles i estrangeres. També ha impartit cursos de doctorat a les Facultats de Medicina de Barcelona i de París. Fou col·laborador del seu pare en les investigacions neuroanatómiques i neurofisiològiques. És autor de *Neuroanatomía de la auriculoterapia* (1986) i d'articles a revistes, com *Anatomischen Anzeiger*, *Boletín de la Real Academia de Medicina de Barcelona* i *Journal of Nuclear Medicine*. Des de 1987, és president de l'Asociación Española de Médicos Neuroreflejo-terapeutas i de la Fundació Kovacs (←).



← Jacques Koslowsky, Violí

KRAMER, KARL HEINZ (Neubrandenburg, Alemanya 1919) Pintor. Estudià belles arts a la *Kunsthochschule*, de Berlín, i a la *Kunstakademie*, de Düsseldorf. El decenni de 1970-80, s'instal·là al port d'Andratx. Entre 1947 i 1979, exposà individualment a Hannover i Colònia (Alemanya), Malmö i Estocolm (Suècia), Nova York (Estats Units), Mont-real (Canadà) i a Lluçmajor i Palma. Els seus paisatges, a l'oli, s'adscriuen en un corrent postimpressionista d'influència local.

KRASSNIGG, REINHOLD LUDWIG (Linz, Àustria s XIX - s XX) Pintor. Residí a Deià (1933-52). Influït pels impressionistes, fou un retratista de l'alta societat austríaca. A Mallorca, es dedicà als paisatges i a les natures mortes. Exposà individualment a Palma (1949). És autor de les escenes del Via Crucis per al Seminari Nou, de Palma (1951).

KREISKY, BRUNO (Viena 1911 - 1990) Polític. El 1934, ingressà al Partit Socialista Austríac. D'origen jueu, el 1938 fou empresonat pels nazis i fugí a Suècia, on dirigí l'ajuda aliada a Àustria durant la II Guerra Mundial. Celler del president Theodor Koener, el 1953 ocupà la Secretaria



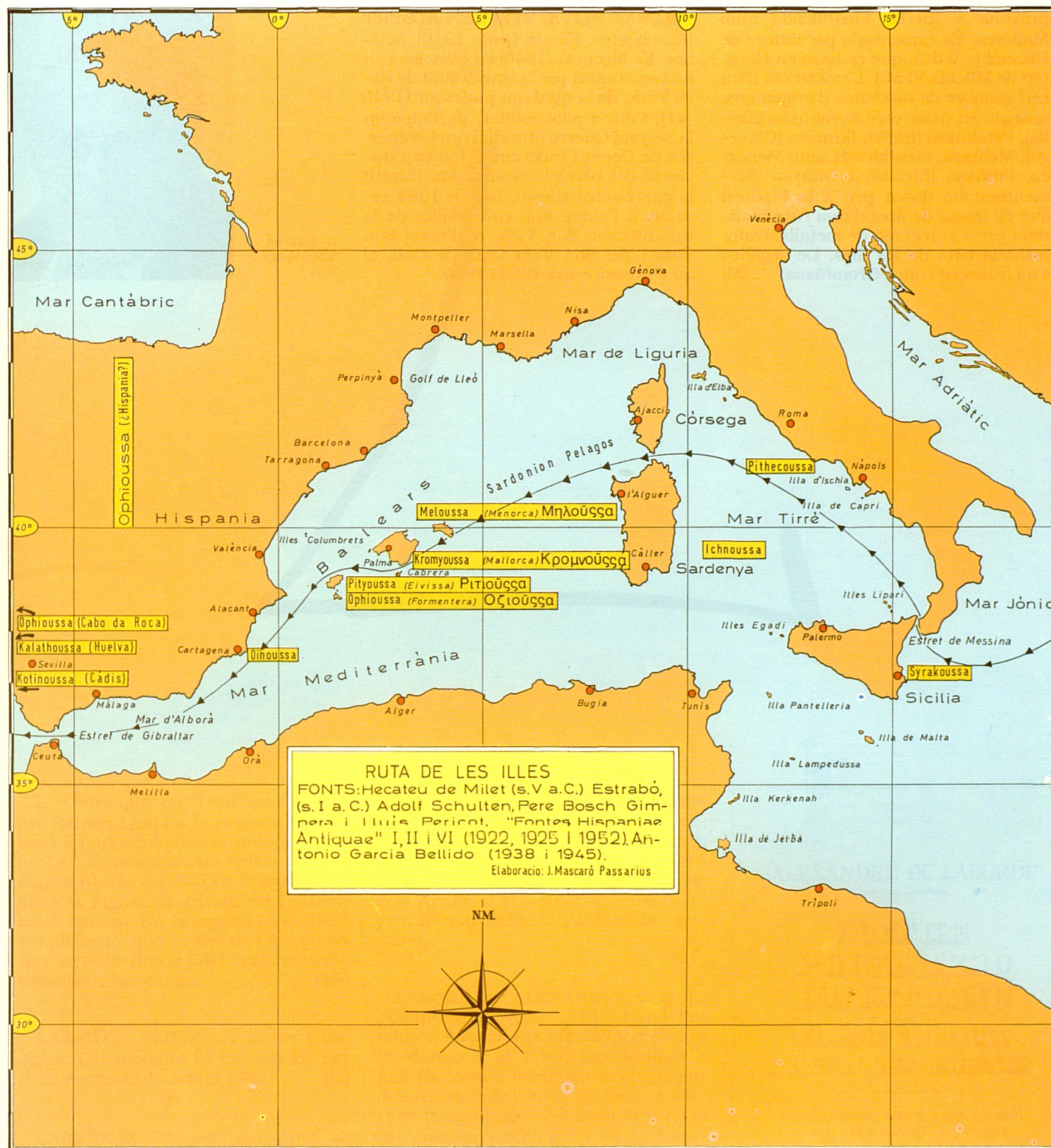
→ Kristian Krekovic, *Joves mallorquines*



← Bruno Kreisky i Moammar Al Gaddafi, a Mallorca

ria d'Estat de la Cancelleria Federal, en la secció d'affers exteriors. Elegit diputat (1956), fou ministre d'affers exteriors (1959-66) i president del Partit Socialista Austríac (1967-83). Cancellier de la República (1970-83), féu una política interior reformista i una d'exterior de neutralitat activa i de cooperació internacional per al desenvolupament dels països subdesenvolupats. El 1983, deixà la política activa. Fou president d'honor (1983-87) del Partit Socialista Austríac i vice-president (des de 1976 fins a la seva mort) de la Internacional Socialista. Des de 1976, residí llargues temporades a la Costa d'en Blanes (Calvià), on s'entrevistà amb caps d'estat, com Joan Carles I i Moammar al-Gaddafi, i polítics, com Felipe González i Yasser Arafat. És autor d'unes memòries, publicades en dos volums, *Entre el temps* (1985) i *En la vessant política* (1988), i de 20 milions cerquen feina (1989). Posseix els premis Freedom Award (1975), per les seves aportacions a l'assistència de refugiats, el de la pau Jawā harlāl Nehrū (1983), pel seu enteniment internacional, i el de la pau Martin Luther King (1989). Fou nomenat (1985) ciutadà d'honor del l'Ajuntament de Calvià. (ACO)

KREKOVIC, KRISTIAN (Kopriv-



↑ Kromyoússa, dins la Ruta de les Illes.

na, Bòsnia 1901 - Palma 1985) Pintor. El 1908, començà la seva activitat artística. Estudià comerç i pintura (1921-25) a Viena i belles arts (1925-30) a París. Després de viure a diverses ciutats d'Europa, s'instal·là (1951) al Perú. El 1960, s'establí a Palma, on fundà (1981) el Museu Krekovic (→),

que depèn del Centre Cultural Hispano-Americà. Exposà a Lima (1954), Filadèlfia i Washington (1955), Nova York (1956), Barcelona i Madrid (1957), Viena (1958) i Palma (1961). La seva temàtica està relacionada amb civilització incaica i amb el costumisme i la història de les diferents regions espa-

nyoles. Com a retratista, pintà personatges de la reialesa, de l'aristocràcia, de la política i de la cultura. El 1990, es publicà *Kristian Krekovic, el artista y su obra*, de Gaspar Sabater. (AS)

KROMYOÚSSA Nom grec d'una illa

pròxima a Ibèria, identificada amb Mallorca. És esmentada per Esteve de Bizanci (s V dC), que es basa en Hecateu de Milet (s VI aC). L'existència d'un cert nombre de topònims d'origen grec acabats en ùssa, com Syrakùssa (Sicília), Pytekùssa (Itàlia), Iknùssa (Còrsega), Melùssa, identificada amb Menorca, Pitiùssa (Eivissa) i Ofiùssa (Formentera) ha donat peu a la hipòtesi que es tracta de fites d'una ruta marítima per a la recerca de metalls, l'anomenada ruta de les Illes. De vegades s'ha transcrit com a Gromiùssa. (M)

KUSAK SLIVA, STEPHEN ALBERT (Roschester, Estats Units 1919) Aviadador. Es llicencià (1940) en ciències i en matemàtiques per la Universitat de Nova York, de la qual fou professor (1940-41). Com a pilot militar, participà en la Segona Guerra Mundial i en les guerres de Corea i Indo-xina i fou cap d'aviació del bàndol nacionalista durant la guerra civil xinesa. Des de 1954, resideix a Palma. Fou cofundador de la urbanització Son Vida, de l'hotel Son Vida i del Son Vida Club de Golf, el qual presidí entre 1965 i 1990.



→ Stephen
Albert Kusak
Sliva